

Cal Feliu

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la barriada de Cal Bassacs. Carrer de Cal Feliu, 17. 08680 Gironella.

Coordenades:

Latitud: 42.02006
Longitud: 1.88491
UTM Est (X): 407679
UTM Nord (Y): 4652605

Classificació

Número de fitxa 08092 - 37
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 7728102DG0572N0001UE
Fitxes associades:
[Sant Marc de Cal Bassacs](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: ds., 21/10/2017 - 02:00

Descripció

Es tracta de l'estructura d'una clàssica masia que ha sofert diverses transformacions al llarg dels anys però que encara conserva elements arquitectònics força interessants. Organitzada en alçat en planta baixa, dos pisos i golfes, disposa d'una coberta de teules a dues vessants amb el carener orientat perpendicularment a la façana principal. Aquesta presenta, pel que fa a les obertures, una evident simetria, amb un portal centrat amb una llinda en forma d'arc escarser i amb els emmarcaments fets amb carreus de pedra regulars i ben tallats que destaquen del revestiment de la façana realitzat amb un arrebossat senzill que amaga una estructura de murs probablement de paredat comú llevat de les cantonades, on presenta unes cantoneres amb grans carreus de pedra que sobresurten del revestiment de les façanes. Aquest portal està flanquejat per sengles finestres amb el mateix tipus d'emmarcament que el portal, de factura no originària, segurament resultat d'una reforma. A la primera planta disposa de tres balcons amb llosa d'obra i barana de ferro de forja de disseny senzill, amb reganyols decoratius sota el passamà i a la zona de sòcol. Les obertures que donen als balcons són simples, no així les del nivell superior on les tres obertures es transformen en amplies finestrals ampitadors rematats per arcs de mig punt, a manera de galeria, avui tancada. Les tres baranes són de ferro de disseny senzill sense cap ornament. A la zona del capcer, i centrada, se situa una senzilla finestra. Pel cantó de ponent s'observa una estructura afegida de planta baixa, un pis i un tercer nivell obert a manera de galeria o assecador i defensat per una barana de ferro de disseny senzill. La coberta és de teules a quatre vessants. A la planta baixa d'aquest cos afegit hi ha un portal de les mateixes característiques que les de la masia i un segon portal, més estret amb llinda lleugerament escarsera sense cap emmarcament i que dona pas a la part posterior del carrer i de la casa. Al primer nivell s'organitza una sola obertura, un balcó ampitador amb barana de ferro de forja amb reganyols decoratius a la zona de sòcol i sota del passamà. Les altres façanes mostren obertures de tall simple, diverses de les quals, modernes sense cap tipus d'element decoratiu destacable. A la façana principal també destaca un rellotge de sol en el que consta "Any 1848".

Front la façana principal i a una cota inferior, a la zona d'hortes de l'antiga masia, es conserva un safareig i una font que duu la inscripció de la data següent: "AÑ DE 1927".

Història

La data de construcció de la masia Cal Feliu no és coneguda per bé que hi ha alguns elements i notícies que fan pensar en una construcció del segle XVIII, d'altra banda, l'estructura de part de la planta baixa així com la data indicada en el rellotge de sol (any 1848), indiquen que al segle XIX es deuria realitzar alguna obra de remodelació important de la masia. També s'ha recollit la hipòtesis que podria ser obra nova del segle XIX, ja que la mateixa família expliquen que la propietat de la família, que té origen a Sant Marc, sembla que, en un temps no molt reculat, van decidir construir una nova casa en un indret més escaient a les necessitats del moment.

En el cadastre de 1772 conservat a l'Arxiu Històric Municipal de Gironella, en l'apartat corresponent a les partides de les cases de pagès de Gironella hi consta Sant Marc, que l'historiador Josep Busquets (BUSQUETS; pg. 124 i BUSQUETS,pg.) relaciona amb Cal Feliu; de fet, com a propietari de la casa de Sant Marc hi consta Joan Feliu, originari de Puig-Reig i qui donaria nom a la casa de Cal Feliu.

En el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. N°63. 1856 n° 32" (ACBR), en l'apartat corresponent al poble de Gironella, no hi consta Cal Feliu, si però que hi apareix Sant Marc, que s'ha considerat que formaria part de les propietats de la mateixa família.

La masia ha estat vinculada al món agrícola i ramader, però també amb l'industrial, sembla que al carrer de Cal Feliu, hi hauria hagut instal·lat un teler. Les fàbriques de Viladomiu Vell i de Viladomiu Nou, es van instal·lar en terrenys comprats per la família Viladomiu a Cal Feliu.

Al llarg del segle XX la masia hauria estat objecte d'altres obres de reforma i adaptació a les noves necessitats del moment.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J. (1991): "El cadastre de Gironella l'any 1772", a El Vilatà, número 91.
- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.
- VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

